

Introduktion till Beteendevetenskap

Introductory Course in Behavioural Science

60 hp

Fristående kurs

780G01

Gäller från: 2026 HT

Fastställd av	Huvudområde	
Ordförande i Filosofiska fakultetens nämnd för kurs- och utbildningsplaner	Sociologi, Psykologi, Pedagogik, Funktionsnedsättning och samhälle	
Fastställandedatum	Utbildningsnivå	Fördjupningsnivå
2025-10-30	Grundnivå	G1N
Reviderad av	Utbildningsområde	
	Samhällsvetenskapliga området, Vårdområdet	
Revideringsdatum	Ämnesgrupp	
	Övrigt inom samhällsvetenskap	
Gavs första gången	Gavs sista gången	
HT 2026		
Institution	Ersätts av	
Institutionen för beteendevetenskap och lärande		

Förkunskapskrav

Grundläggande behörighet på grundnivå

Lärandemål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

Termin 1 - 30 hp

- redogöra för centrala hållbarhetsbegrepp och beskriva hållbarhet ur olika perspektiv
- redogöra för centrala sociologiska teorier och begrepp om samhällen, grupper och individer
- redogöra för centrala teorier och begrepp om lärande i olika sammanhang
- förklara hur oförutsägbarhet och komplexitet i pedagogiska situationer påverkar lärande samt redogöra för hur man kan fatta välgrundade beslut i dessa sammanhang
- redogöra för centrala psykologiska teorier och begrepp för att förklara mänskligt tänkande och beteende
- redogöra för den biopsykosociala modellen och hur den kan appliceras på funktionsnedsättning och funktionshinder
- redogöra för hur biologiska, psykologiska och sociala faktorer kan påverka uppkomst och upplevelse av funktionshinder i olika kontexter
- tillämpa teoretisk kunskap från olika beteendevetenskapliga discipliner för att förstå mänskligt beteende och samhällsviktiga frågor
- identifiera och förklara hur värderingar varierar mellan människor och över tid, samt reflektera över hur dessa relaterar till olika aspekter av hållbarhet och beteendevetenskap
- identifiera och diskutera självständigt och tillsammans med andra hållbarhetsutmaningar inom det beteendevetenskapliga fältet

Termin 2 - 30 hp

- redogöra för grundläggande kunskapssteoretiska synsätt och skolbildningar inom beteendevetenskap med fokus på funktionsnedsättning och samhälle, pedagogik, psykologi och sociologi
- redogöra för och kritiskt reflektera kring centrala begrepp, teorier, modeller och forskningsresultat inom beteendevetenskap samt integrera teorier relaterade till funktionsnedsättning och samhälle, pedagogik, psykologi och sociologi
- formulera och diskutera frågeställningar utifrån mångfaldsperspektiven klass, genus och etnicitet i relation till beteendevetenskapliga teorier
- identifiera undersökningsbara problem, diskutera möjliga lösningar och reflektera kring hur dessa förhåller sig till ett hållbart samhälle
- identifiera informationsbehov, använda relevanta sökverktyg samt kritiskt granska sökresultat rörande beteendevetenskap
- diskutera och reflektera självständigt och tillsammans med andra kring beteendevetenskap för ett hållbart samhälle utifrån olika teoretiska perspektiv

Kursinnehåll

Kursen är indelad i nio delkurser. Den första delkursen, "Beteendevetenskap och hållbarhet" löper över hela första terminen och ramar in övriga fyra delkurser. Delkursen "Beteendevetenskap och hållbarhet 2" löper över hela andra terminen.

Beteendevetenskap och hållbarhet, 6 hp

I delkursen introduceras grundläggande begrepp inom hållbarhet och olika perspektiv på hållbarhet. Med grund i övriga delkursers innehåll behandlas hur beteendevetenskaplig kunskap kan tillämpas för att förstå mänskligt beteende, identifiera samhällsviktiga frågor och främja ett hållbart samhälle. I delkursen ingår också hållbarhetskompetenser så som systemtänkande, tvärvetenskaplighet, värderingsförmåga och samarbete.

Den samhällseliga blicken, 6 hp

I delkursen behandlas grundläggande makrosociologisk teori och begreppsbyggnad med tonvikt på klassiska teorier och begrepp. Vidare behandlas grundläggande mikrosociologisk teori och begreppsbyggnad med tonvikt på klassiska teorier, men även moderna teorier och begrepp. I delkursen används makro- och mikrosociologisk teori och begreppsbyggnad för att belysa aktuella samhällsproblem.

Tänkande och beteende, 6 hp

I delkursen behandlas psykologiämnets historia och teoretiska perspektiv. Genom områden såsom kognitiv psykologi, utvecklingspsykologi, personlighetspsykologi, klinisk psykologi och socialpsykologi behandlas tänkande och beteende hos individer och grupper.

Förändrings- och påverkansprocesser, 6 hp

I delkursen behandlas lärande ur olika perspektiv med utgångspunkt i föreställningen om att människan utvecklas hela livet och ständigt påverkas och påverkas av sin omgivning. I delkursen behandlas också vad som främjar lärande i olika situationer och hur val av pedagogiskt perspektiv kan fungera som hinder eller drivkraft för hållbarhet. Eftersom pedagogiska situationer är komplexa, ingår även kunskap om vad som krävs för att fatta välgrundade beslut i dessa sammanhang.

Funktionsnedsättning och samhälle, 6 hp

I delkursen behandlas funktionsnedsättning och funktionshinder med utgångspunkt i den biopsykosociala modellen. Modellens biologiska nivå behandlar kroppens strukturer och funktioner samt funktionsnedsättningar däri. Den psykologiska nivån behandlar individuella faktorer samt hur dessa kan bidra till gestaltning av funktionshinder i mötet med omgivningen. Den sociala nivån behandlar externa faktorer och samhällsstrukturer samt hur dessa kan minska eller förstärka individens delaktighet i samhället.

Beteendevetenskap och hållbarhet 2, 6 hp

Kursen kopplar an till övriga delkursers ämnesinnehåll relaterat till problemformulering och framtidskompetens genom att anta ett utforskande

förhållningssätt till beteendevetenskapliga fenomen, identifiera undersökningsbara problem, diskutera möjliga lösningar, samt reflektera kring hur dessa förhåller sig till ett hållbart samhälle. I delkursen behandlas även grundläggande akademisk kommunikation.

Tema: Hälsa och funktionshinder, 8 hp

I delkursen behandlas hälsa tvärvetenskapligt och ur flera perspektiv, där hänsyn tas till både individuella och samhälleliga faktorer. Hur olika förutsättningar påverkar individens förmåga att vara en del av samhället behandlas också. I delkursen bearbetas biologiska, psykologiska och sociala aspekter av funktionshinder med utgångspunkt i både förvärvade och utvecklingsrelaterade tillstånd. Social, ekologisk samt ekonomisk hållbarhet behandlas i relation till hälsa och funktionshinder.

Tema: Identitet och lärande, 8 hp

I delkursen behandlas hur egna och andras värderingar påverkar lärande, identitet, handlingar och beslut. I delkursen behandlas även hur olika förutsättningar, bakgrunder och identiteter kan påverka lärande och beslutsfattande med utgångspunkt att människan utvecklas hela livet och ständigt påverkas och påverkas av sin omgivning. Vidare behandlas hur interventioner, värderingar och system påverkar hur samhället möjliggör och begränsar individens livsmöjligheter.

Tema: Vardag och arbete, 8 hp

I delkursen behandlas arbetslivets och vardagslivets utveckling och struktur över tid ur sociologiska, psykologiska och pedagogiska perspektiv samt i relation till funktionshinder, med hänsyn till både individuella och samhälleliga faktorer. Vidare problematiseras individens förutsättningar, att utifrån individuella förmågor och samhälleliga krav, förhålla sig till arbets- och vardagslivet i ett hållbart samhälle. Kursen behandlar också vad det innebär att leva och arbeta i familj, grupper och team. Vidare fokuseras på hur balansen mellan vardag och arbetsliv påverkas genom hela livet.

Undervisnings- och arbetsformer

Undervisningen består av föreläsningar, seminarier, workshops, grupparbete och praktiska övningar.

Utöver detta ska den studerande utöva självstudier.

Examination

Kursen examineras genom:

Beteendevetenskap och hållbarhet, 6 hp

- aktivt deltagande på seminarier, betygsskala: UG

Den samhällseliga blicken, 6 hp

- aktivt deltagande på seminarier, betygsskala: UG
- individuell skriftlig examination, betygsskala: UV

Tänkande och beteende, 6 hp

- aktivt deltagande på seminarier, betygsskala: UG
- individuell skriftlig examination, betygsskala: UV

Förändrings- och påverkansprocesser, 6 hp

- aktivt deltagande på seminarier, betygsskala: UG
- individuell skriftlig examination, betygsskala: UV

Funktionsnedsättning och samhälle, 6 hp

- aktivt deltagande på seminarier, betygsskala: UG
- individuell skriftlig examination, betygsskala: UV

Beteendevetenskap och hållbarhet 2 6 hp

- aktivt deltagande i seminarier/workshops, betygsskala: UG
- individuell skriftlig examination, betygsskala: UV

Tema: hälsa och funktionshinder 8 hp

- aktivt deltagande i seminarier/workshops, betygsskala: UG
- individuell skriftlig examination, betygsskala: UV

Tema: Identitet och lärande 8 hp

- aktivt deltagande i seminarier/workshops, betygsskala: UG
- individuell skriftlig examination, betygsskala: UV

Tema: Vardag och arbete 8 hp

- aktivt deltagande i seminarier/workshops, betygsskala: UG
- individuell skriftlig examination, betygsskala: UV

För Godkänt slutbetyg krävs minst Godkänt på samtliga moment. För Väl godkänt på hela kursen krävs Väl godkänt på minst 50% av de VG-grundande högskolepoängen.

Detaljerad information återfinns i studiehandledningen.

Om det finns särskilda skäl, och om det med hänsyn till det obligatoriska momentets karaktär är möjligt, får examinator besluta att ersätta det obligatoriska momentet med en annan likvärdig uppgift.

Om LiU:s koordinator för studenter med funktionsnedsättning har beviljat en student rätt till anpassad examination vid salstentamen har studenten rätt till det.

Om koordinatören har gett studenten en rekommendation om anpassad

examination eller alternativ examinationsform, får examinator besluta om detta om examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Examinator får också besluta om anpassad examination eller alternativ examinationsform om examinator bedömer att det finns synnerliga skäl och examinator bedömer det möjligt utifrån kursens mål.

Studerande, vars examination underkänts två gånger på kursen eller del av kursen, har rätt att begära en annan examinator vid förnyat examinationstillfälle.

Den som godkänts i prov får ej delta i förnyat prov för högre betyg.

Betygsskala

Tregradig skala, U, G, VG

Övrig information

Planering och genomförande av kurs ska utgå från kursplanens formuleringar. Den kursvärdering som ska ingå i varje kurs ska därför behandla frågan om hur kursen överensstämmer med kursplanen.

Kursen bedrivs på ett sådant sätt att likvärdiga villkor råder med avseende på kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Om det föreligger synnerliga skäl får rektor i särskilt beslut ange förutsättningarna för, och delegera rätten att besluta om, tillfälliga avsteg från denna kursplan.

Om undervisnings- och examinationsspråk:

Undervisningsspråk visas på respektive kurstillfälle på fliken "Översikt".

Examinationsspråk relaterar till undervisningsspråk enligt nedan:

- Om undervisningsspråk är "Svenska" kan kursen ges i sin helhet på svenska eller helt eller delvis på engelska. Examinationsspråk är svenska, men delar av examinationen kan ske på engelska.
- Om undervisningsspråk är "Engelska" ges kursen i sin helhet på engelska. Examinationsspråk är engelska.
- Om undervisningsspråk är "Svenska/Engelska" ges kursen i sin helhet på engelska om studenter utan tidigare kunskap i svenska språket deltar. Examinationsspråk följer undervisningsspråk.